

Zápis

z obhajoby disertační práce paní **PhDr. Daniely Sedláčkové**, konané dne 11.12.2015 od 09.00 hodin na Katedře pedagogiky FF UK v Praze.

Téma práce: „**Možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka v sociálním, kulturním a náboženském kontextu.**“

Přítomní:

doc. PhDr. Hana Kasíková, CSc.

doc. PhDr. Jaroslav Koťa

PhDr. Hana Krykorková, CSc.

doc. PeadDr. Jan Slavík, CSc.

prof. Ing. Milan Slavík, CSc.

PhDr. Lucie Smékalová, Ph.D. et Ph.D.

PhDr. Martin Strouhal, Ph.D.

doc. PhDr. Růžena Váňová, CSc.

6021

Předseda komise doc. PhDr. J. Koťa zahájil obhajobu a představil členy komise.

Školitelka PhDr. H. Krykorková, CSc., seznámila komisi s uchazečkou a její disertační prací, představila profesní zaměření kandidátky, její publikační i odbornou činnost, průběh dosavadního studia a aktivní zapojení kandidátky do činnosti katedry pedagogiky. Školitelka poukázala na dlouhodobý zájem kandidátky o předkládané téma a na předchozí zpracování příbuzných témat v diplomové i rigorózní práci.

Kandidátka následně seznámila přítomné se svou disertační prací. Práce se zabývá popisem a analýzou zdravého sebevědomí žáka z hlediska jeho utváření a vlivů, tematizuje kulturní a náboženský kontext, v němž žák žije.

Práce má teoretickou a empirickou část. V teoretické části jsou zpracovány klíčové pojmy a témata - sebevědomí a možnosti jeho rozvoje, náboženství, možnosti diagnostiky sebevědomí. Postiženy jsou také vlivy působící na zkoumaný problém, analýzy vzájemných vztahů pojmů já, jáství, sebevědomí, utváření sebevědomí z vývojově psychologického hlediska. Rozsáhlá kapitola je věnována třem hlavním monoteistickým náboženstvím ve vztahu k dítěti a rozvoji jeho sebevědomí. Reflektovány jsou možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka.

Empirická část práce je zaměřena na zjištění determinantů utváření sebevědomí žáka; zda a do jaké míry má žákem pocíťované sebevědomí vliv na školní prospěch žáka. Empirická část práce obsahuje kapitoly zabývající se koncepcí výzkumu, metodologií, výsledky, shrnutím, diskusí a artikulací závěrů. Výzkum byl realizován za pomoci vlastního dotazníku (kvantitativní výzkum), který byl administrován na sekulární základní škole, křesťanské základní škole a židovské Lauderově škole. Výzkumný vzorek čítal 108 žáků věku 14 – 15 let (9. třída základního vzdělávání). Závěr práce obsahuje kritický přehled tématu, který je kandidátkou vnímán jako přínos pro teorii oboru pedagogika a jako možné východisko dalším badatelům. PhDr. D. Sedláčková shrnuje, že zkoumaný vzorek nelze považovat za dostatečně rozsáhlý pro vyvození obecných závěrů. Přínos práce je kandidátkou shledáván také v tematizaci propojení konceptu sebevědomí a náboženství, hodnocení tohoto vztahu z hlediska možností peer mediace a v konstrukci nového dotazníku.

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků. PhDr. L. Smékalová, Ph.D. et Ph.D., ocenila atraktivitu tématu. Teoretickou část práce oponentka hodnotila jako rozsáhlou, ocenila kapitolu věnující se peer mediaci a dílčí přehledovou studii velkých náboženství ve vztahu k formování sebevědomí jedince. Oponentka zmínila velmi dobrou orientaci kandidátky v tématu, přínos práce ocenila zejména v oblasti artikulace možností rozvoje sebevědomí žáků. Zkonstruovaný a použitý dotazník Dr. L. Smékalová hodnotila jako kvalitní, kompatibilní s předloženou teorií, pozitivně byla vnímána metodologická uváženost stran výběru vzorku probandů. Výtky oponentky byly směřovány k roztržitosti postupu v empirické části práce, kde nebyly dle oponentky dostatečně obhájeny jednotlivé dílčí kroky. Výtka byla směřována také k drobným nejasnostem ve statistickém zpracování získaných dat.

PhDr. M. Strouhal, Ph.D., přečetl vybrané statě z posudku oponenta doc. PhDr. Richarda Jedličky, Ph.D. Oponent disertační práci kandidátky nedoporučil k obhajobě. Kritika byla směřována k absenci zpracování nejnovější psychoanalytické literatury, chybí odkazy k pojetí J. Piageta a L. Kohlberga. Vytknuty byly formulační nepřesnosti, např. teze o paralelách starozákonního desatera v islámu. Z metodologického hlediska byl kritizován nedostatečný rozsah výzkumného vzorku. Jako kvalitní byly hodnoceny pasáže: metody peer mediace či kapitola shrnující diagnostické možnosti zjišťování sebevědomí žáka.

PhDr. D. Sedláčková odpověděla na podněty obou oponentů. K posudku doc. R. Jedličky kandidátka poukázala na pedagogickou rovinu práce a zmínila omezený přesah do psychoanalytických teorií, vymezila rozsah a zaměření práce včetně nutnosti stanovení obsahových hranic práce. Kandidátka nesouhlasila s hodnocením hledání paralel desatera v islámu, které oponent vnímal jako problematické, což doložila praktickými ukázkami z Koránu, přičemž uvedla odborné zdroje potvrzující teze kandidátky. V otázce nekompatibility vzorku kandidátka poukázala na praktické a limitující obtížnosti dosažení výzkumného vzorku, zmíněna byla také interpretace výsledků, která nepřináší zevšeobecnující závěry s ohledem na uvedená omezení.

V reakci na námítky Dr. L. Smékalové kandidátka vysvětlila zmíněné problémy: vztah proměnných, testovatelnost a nulová hypotéza. Popsány byly statistické detaily interpretace hraničních výsledků. Zmíněna byla problematika kladného a záporného koeficient, kterou kandidátka vysvětlila a poukázala na správné zpracování v textu disertační práce.

Oponentka Dr. L. Smékalová se vyjádřila k vystoupení kandidátky. Odpovědi byly hodnoceny jako uspokojivé.

V navazující diskuzi doc. H. Kasíková ocenila zaměření práce, položila otázku zjišťující důvody volby přístupů kandidátky směrem ke komparativnímu učení a peer mediaci jako možností rozvoje sebevědomí žáka. PhDr. D. Sedláčková ve své odpovědi zmínila pozitivní efekty možnosti ovlivnění sebevědomí žáka skrze skupinový úspěch.

Prof. M. Slavík vznesl dotaz na přínos náboženství pro rozvoj sebevědomí. Kandidátka ve své odpovědi poukázala na náboženství jako základ pro formování identity jedince, zmíněna byla také důležitá role autority či silná role učitele. Prof. M. Slavík z metodologického hlediska poukázal na vhodnost triangulace výzkumných metod jako vhodného doplňku ke zjištění, zda lze ze získaných dat artikulovat objektivní závěr. Kandidátkou byla ozřejměna nemožnost provedení triangulace v souvislosti s volbou užitého dotazníku a charakterem výzkumného vzorku.

Doc. J. Koťa zmínil rozdíl mezi reflexí příčin a skutečnými příčinami v souvislosti s užitím dotazníkové metody. Byl položen dotaz na vysvětlení použité terminologie - zdravé/nezdravé či vyšší/nížší sebevědomí. Kandidátka zmínila nesoulad užívání pojmů v odborné literatuře a poukázala na zdroj definice, z níž bylo v práci čerpáno.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování: počet členů komise 7 – přítomno členů komise 6 – kladné hlasy 4.

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.).

Zapsal Mgr. Petr Šusta

Kontrola zápisu: doc. J. Koťa

Předseda komise doc. PhDr. Jaroslav Koťa

podpis

přítomný člen OR: